

VASÁRNPAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11-55-62.

Postatakarékpénztári csekk száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1937.

XVIII. évfolyam, 36. szám.

September hó 5.

Új élet indul

ilyenkor öszel. Az iskolákban megszólalnak a csengők s hívják a gyermekeiket, a kicsit, aki most megy el először az édesanyja védő karjai alól és a nagyobbbat, aki gondosan segített már a ház körüli munkában. Küldjéd őket örömmel és bizalommal az iskolába. Mert ne feledd egy pillanatra sem, hogy az iskola a legnagyobb kincsed, a gyermeked irányítója, vértetője és oltalmazója. Olyan szent legyen az előtted, akár az Istenháza. Mert az iskola is az. Ott a gyermeked értelmét fejlesztik, hogy az életben eligazodni és haladni tudjon. Hitét ébren tartják, hogy erős maradjon. Jellemét erősítik, hogy szilárd legyen. Minél nagyobb és hatalmasabb egy nép, annál inkább él benne ennek a tudata. Az az igazi kulturnemzet, amely tisztában van az iskola fontosságával és megbecsüli a tanító munkáját. Becsüld meg és méltánvold a tanító munkáját, aki a raját véred magzatát, a gyege cseméjét óvja, védi és erősíti. Egyesüljön az óvével a gondolatotok, fonódjon egybe a karotok a nemzet jövőjének szent megalapozásában: a gyermek hasznossá és életrevalóvá nevelésében. S akkor eleget tettetek emberi rendeltetéseteknek az Isten kedve és a haza vágya szerint.

az egyik vidéken is,

az Ormánságban, ahol a kishitűség, csüggedés eredményesen harcol az Isten áldása, a jelen vigasza, a jövő reményessége: a gyermek ellen. Az elnéptelenedett falvak lakatainak kihült tüzhelyein új tüzek gyúlnak, a gyomlepte udvarokon felszendül a vidám gyermekcsevegés, benépeülnek az iskolák meggyérült pad sorai és vasárnaponként a kis templomban felzendül a gyermekkórus, Isten dicsőségére. A Kormányzó ur kezdeményezésére, a Vitezi Szék által végzett telepítési akció keretében, ötvenhét földhözragadt szegény vitézcsaládot telepítettek le az ország déli végéin, Baranyában, az Ormánságban, ahová kétszázhetven gyermeket vittek magukkal az új telepésekre. A Kormányzó és a kormány szociális szempontból nagyjelentőségű család-védelmi akciónak ez az újabb eredménye lelkes örömet és hálás szeretetet kelt elsősorban természetesen az érdekelteknél — akiket egy új, bős munkás, de az érvényesülés lehetőségével ellátott élet utjára indítottak el — de a nemzet minden nemesen érző fiában is. Mert csak örülni lehet annak, hogy végre megindult a komoly, döntő harc a nemzetromboló egyke ellen. De ebben a harcban részt kell vennie mindenkinek, akinek mások sorsára, életkörülményeire befolyásuk lehet, elsősorban a munkaadóknak, azzal, hogy nagyobb kenyeret nyújtanak a családok alkalmazottainak...

Minden dicséretet megérdemel a tanyai anya, aki nélkülözés és szenvedés közepette neveli fel gyermekét!

A Falu-Gazdaszövetség, az Országos Széchenyi Szövetség és a Királyhalmi Népkör augusztus 29-én, vasárnap jól sikerült gazdanapot rendezett a várostól harminchat kilométerre fekvő Szeged-Váostanyán.

A szép ünnepségen résztvett Schandl Károly dr., az OKH alelnök-vezérigazgatója; Hungady Vas Gergely dr. és Shony Kálmán szegedi országgyűlési képviselők; Kogutovics Károly dr. szegedi egyetemi tanár; Csoska Miklós városi tanácsos; Kiss Károly tanügyi tanácsos; Zilahy Kiss Tibor gazdasági főfelügyelő; Kiss Ferenc ny. újsíri tanácsos; Kardos Lajos plébános; Gaál Károly dr. orvos; Muntjón Valér földművelő; Szűcs Sándor gazdasági felügyelő; Almásy Ferenc gazdasági ügyesületi igazgató; Fekes Bertalan, a Szegedi Népbank elnöke; Szabó Lajos, a Dunai-Tiszai Mezőgazdasági Kamara leigazgatója; Stipán Gábor, az OKH főellenőre; Somfai Gyula és Varga Mátyas igazgató-tanítók; a Falu-Gazdaszövetség képviselőiben Meyer Emil, a „Vasárnap” szerkesztője; az Országos Széchenyi Szövetség részéről: Péter Ernő dr. szakosztályi elnök, Csiki Zoltán és Kovács János; az OKH részéről: Bathó Gyula ritkár; ott voltak továbbá Szécsy György, a Királyhalmi Népkör elnöke; Börcsök Imre, Hebők István és Tamás András vezető gazdák; Dobó Imre, az Alsóközponti Gazdakör elnöke; Jani Mihály, a Baktól Bérők Gazdaköre elnöke, Ordog István, a Feketesztői Mezőgazdasági Egyesület elnöke és még sokan mások.

A gazdanapot szintén nyitotta

meg a királyhalmi templomban, majd

a várostanyai iskolában elhelyezett kiállítás megnyitása és megtekintése került sorra.

A kiállított tárgyak egyrészt a szegedi kisbérők szorgalmát és sokoldalúságát, másrészt a tanyai iskolák példás munkáját igazolták. A tanyai magyar találékonyágának megkapón érdekes példáját nyújtotta Börcsök Sándor magakészítette homoktömítő hengere és Tamás András magaszorgomása permeterzőgépe.

A kiállítás megzemlése után a vendégek a templom elé vonultak, ott sorakozott fel ugyanis a gazdanap nagyszámú közönsége. Kogutovics Károly egyetemi tanár nyitotta meg az ünnepséget, arra utalva, hogy minden kínálkozó alkalommal fel kell hívni a közvélemény figyelmét a tanyavilág oly sok, mindmáig megoldatlan kulturális, szociális és gazdasági kérdésére, valamint azokra a kitűnő termékekre, amiket kitaró munka és vasszorgalom árán állít elő a homoki gazda. A mai gazdanapnak legelsősorban ez a célja.

Most Börcsök Imre kisbérő köszöntőket talpraesett szavakkal a vendégeket, majd Gaál Károly dr. hirdette ki a csecesemlőztársági verseny eredményét és kísérő beszédében

glóriát font a tanyai anya feje fölé, aki a szenvedés és nélkülözés keresztjével a vállán neveli csecsemőjét.

és mégis ott tart már ez a tanyavidek, hogy Királyhalmán a csecsemőhalalozás arányszáma az országos arányszám alá esett. Ime néhány márványtáblára való név a sok közül: Szógi Sándorné 10 gyermeke, Farkas Illesné 8, Illa Lajosné 7, Horváth Józsefné 7 és Borzó Józsefné 7 gyermekecs anyák, akik érmet és pénzjutalmat nyertek; tizenöt másik derek anyja pedig a Széchenyi Szövetség ajándéksomagját: szapart, buzadarát és babakelengyét kapott.

A hallgatóság hosszasan ünneplte a kitüntetett anyákat, utána pedig Somfai Gyula és Muntjón Valér olvasták fel a kiállítás díjazottjainak névsorát (a kiállításon 40 kiállító 221 tárgyat mutatott fel és a díjazottak között volt Kiss Szilveszter, aki férfi létére név kézimunkákkal szerepelt.) Most Kardos Lajos plébános kihirdette a gazdanapverseny eredményét. Mint mondták, nem volt könnyű feladót 2200 tanyai család közül az alább következő tizet jutalomra kiválasztani: Börcsök Imre, Szűcs István, Vázarhelyi Illes, ifj. Dobó János, Hebők István, Sauer-Ferenc, Gárgány Józsefné, Szógi Sándor, Farkas Mihály és Ráza János.

Schandl Károly dr. beszéde

Ezután következett Schandl Károly dr.-nak, a magyar szövetkezeti mozgalom vezérének, nagy érdeklődéssel várt előadása: „A tanyai kisemberek és a szövetkezetek” címmel.

— A szövetkezeti mozgalom — mondták többek közt Schandl Károly dr. mélyenszántó beszédében — nem bolt, nem bank, nem tejgyűjtőállomás; a szövetkezés a léleken rejlik, az összetartásban, egymás megsegítésében és egymás megbecsülésében. A szövetkezeti mozgalom jelenti a keresztény üzleti élet előretörését és

azoknak a nagyszerű üzleti érzeléssel rendelkező falusi embereknek érvényesülését, akiket a szövetkezeti mozgalom nevelt ilyenekké.

— Fogjunk végre össze — folytatta Schandl Károly dr. — hiszen mi vagyunk többségben. Fogjunk össze, hogy a tőkét — amelyre szükség van — krisztianizálhassuk, vagyis elérhessük a mai helyzettel szemben azt

Közörlök az iskoláj — mosolygós gyermekek közöttük a „tanítónéni”.

az állapotot, amikor a legtöbb keresztény család rendelkezni fog kis tökével. Ezt a nemzetépítő munkát végzi a hitelszövetkezeti mozgalom, amelyhez csatlakozni valamennyi földművelőnek nemcsak legfőbb kötelessége, hanem ezt kívánja saját, jól felfogott érdeke is.

— A szövetkezeti mozgalom nem bánt senkit, nem gyűlöl senkit, de védi és istápolja a magyar falusi kisembert.

Aki tehát a szövetkezeti gondolatot támadja, az a kisemberek ellen cselekszik és ezen keresztül a magyarság ellen vét.

Mert ne feledjék az önző hadakozók, hogy a magyar nemzetet megtartani csak a szövetkezeti mozgalom becsületességével, hűségével, vallás, haza és tüzhely szeretetével lehet. Ezen az úton halad előre a magyar szövetkezeti mozgalom a végső győzelemig. *Schandl* Károly dr. beszéde végén kétféle magyar szövetkező üdvözlét töltöcsolta a tanyavilág lakóinak.

Hosszantartó lelkes taps követte *Schandl* Károly dr. nagyhatású beszédét, majd *Szabó* Lajos, a kécskeméti mezőgazdasági kamara h. igazgatója, szólott arról, hogy a homok nem rossz föld, csak — mostoha. Ha nem szeretettel és odaadással gondozzuk, csupán kutyatejet ad; ellenkező esetben kitűnő terméssel fizet. Végül a *homoki pillangós takarmányövények* termelésének rendkívül nagy fontosságát hangsúlyozta.

Péter Ernő dr., a Széchenyi Szövetség szakosztály-elnöke, a *tanyai értékesítés jövőjéről* tartott előadást. Kiemelte a jó utak jelentőségét, utalt a piacok megszervezésére, termékgyűjtőtelepek létesítésére és értékesítő szövetkezetek alakítására.

Végül *Szecsny* György, a Királyhalmi Népkör elnöke, köszönetet mondott fáradozásaiért mindazoknak — így elsősorban a Széchenyi Szövetség fáradszorgos tagjainak — akik a Gazdanap rendezése körül buzgólkodtak.

A szépen sikerült ünnepséget hat pár gyermek magyaros táncra zárta be.

A vendégek ezután látogatást tettek az *alderész-szakiskolában*, majd közömbös részt.

Délután *szarvasmarha-díjazás* volt. (m. e.)

BELPOLITIKA

Minisztertanács

Megirtuk, hogy *Darányi* Kálmán miniszterelnök visszaérkezett szabadságáról és átvette hivatalát. Pénteken, augusztus 27-én, délelőtt már elnökölt is a hazakerzése utáni első minisztertanácson, amelyen a folyó ügyeken kívül a lapunk más helyén ismertett *Horthy Miklós Ösztöndíjalap* szervezéséről szóló rendelettel, az inségés vidékek lakosságának megsegítésére tervezett intézkedésekkel s külpolitikai kérdésekkel foglalkoztak. A miniszterelnök különben hazakerzése óta több politikussal folytatott megbeszélést az időszerű politikai és szociális kérdésekről.

Iparoskérdések Nagykanizsán

Bornemisza Géza iparügyi miniszter augusztus 28-án délután Nagykanizsán résztvett az országos iparoskongresszuson, ahol hatalmas beszédben foglalkozott a magyar kézműiparosság időszerű kérdéseivel. Beszédében röviden foglalkozott a kormányunk azokkal az intézkedéseivel, amelyeket a kézműiparosság érdekében tett, majd rámutatott arra, hogy a legnagyobb mérvű iparosodás esetén is megvan a létjogosultsága a kézműiparoknak. A népfelület csak a mezőgazdaság és a nagyipar elhelyezni nem képes, szükség van tehát további iparosodásra és életerős kézműiparosra. Ennek elérése érdekében a kormány elsősorban végleges alapokra kívánja helyezni a kézműiparosok érdekképviseletét, az *Ipartestület* Országos Központját.

A miniszter beszéde után hosszasan és lelkesen ünnepelték a kongresszus résztvevői.

Darányi Kálmán nyitja meg a Hajduhetet.

Darányi Kálmán miniszterelnök mint jeleztük, élénk megbeszéléseket folytat a különböző pártállású politikusokkal. A miniszterelnök augusztus 31-én fogadta *Eckhardt* Tibort, a Független Kisgazdapárt parlamenti csoportjának vezetőjét is. *Eckhardt*

a miniszterelnöktől távozóban hangsúlyozta, hogy teljes bizalommal van a miniszterelnök munkásságával szemben és meggyőződése szerint a legmegnyugtatóbb megerben folynak az alkotmányjogi törvényjavaslatok előkészítő munkái.

A szeptember 5-én Hajduböszörményben megnyíló *Hajduhetet* és az azzal kapcsolatos kiállítást *Darányi* Kálmán miniszterelnök személyesen fogja megnyitni.

Diplomáciai bonyodalmak a japán-kínai háború miatt

Kelet-Ázsiában, Japán és Kína között tovább folynak és naponta újabb nemzetközi bonyodalmakkal fenyeget a napról-napra véresebb hadizenet-nélküli háború. Különösen élénk repülőtevékenység folyik a két hadviselő között. Japán repülők Sanghái északi negyedét, az egyenlőség kedvéért kínai repülők a város japáni negyedét bombázták. A japánok Dél-kína fővárosára, Kantonra is bombázóport zúdítottak, a várost előzetesen a japáni lakosság elhagyta.

Oroszország hatalmas arányokban megkezdte a csapat- és hadianyagszállításokat Kína részére.

Kína és a Szovjet között ugyanis szerződés létesült, amelyben a Szovjet nagyarányú segítségnyújtására vállalt kötelezettséget. Nagyjelentőségűek a diplomáciai

bonyodalmak, amelyek a távolkeleti viszály miatt keletkeztek. Egy japáni repülőgép gépfegyvertűz alá fogott egy az országon haladó angol autót, amelyben Anglia kínai nagykövete ült feleségével.

A nagykövetet több golyó súlyosan megsebesítette.

Anglia erőyes jegyzékét intézett Japánhoz, teljes elégtételt követelve nagykövete megsebesítéséért.

Súlyos támadás érte Amerikát is, amennyiben egy amerikai utasszállítóhajóra kínai repülőgépek bombákat dobtak, amelyek nagy károkat okoztak a hajón és több ember is súlyos sérüléseket szenvedett.

Anglia és Japán, valamint az Egyesült Államok és Kína között folynak a diplomáciai tárgyalások az elégtételadás felől.

Horthy Miklós-ösztöndíjalap

Darányi Kálmán miniszterelnök még emlékeztetés szegedi beszédében bejelentette, hogy a tehetséges, de szegénysorsú ifjak tanulmányainak előmozdítására ösztöndíjalapot létesít. A kormányelnök ezt az ígéretét most beváltotta a „*Horthy Miklós-ösztöndíjalap*” létesítéséről a napokban kiadott rendeletével, amelynek értelmében a középiskola felső négy osztályát látogató tanulók és az egyetemi hallgatók közül

a szegénysorsú, de kiváló képességű diákok egyenként évi 200—360 pengő ösztöndíjban részesülhetnek.

Az 1937/38. tanévben 800 középiskolai tanuló és egyetemi hallgató kaphat ösztöndíjat. A következő években valószínűleg még több, mert a kultuszminiszter felhívást intézett a társadalomhoz, hogy a tehetségteljes adományok felajánlásával segítsék elő az arra reászoruló és érdemes fiatalok tanulmányainak folytatását. Az ösztöndíj független a tandíjmentességit és egyéb kedvezményektől. A háromnál több-gyermekes, valamint a hadirokkant, vitéz, tűzharcos szülők gyermekei elsőbbségben és külön kedvezményben részesülnek.

Ez a rendelet első pillanatban ugy látszik, mintha kevésbé érdekelne a falu népét. Pedig nem így van. A miniszter külön kiemeli, hogy

egyenlő feltételek esetén az ösztöndíj adományozásánál elsőbbség illeti meg az östermelő és kisiparos szülők kiváló képességű és kimagasló tehetségű gyermekeit.

Ennek az intézkedésnek különös jelentősége van és most még csak nem is sejtethetjük, milyen nagy befolyást gyakorolhat a jövő magyar társadalom vezetőinek kiválasztásánál. Hiszen eddig nagy hiányossága, sőt fogyatékossága a magyar vezető osztálynak, hogy oda alig tudtak bejutni a nép tehetséges fiai, mert azok legnagyobb része — anyagiak hiányában — nem tudta tanulmányait folytatni és elkallódott, elvesztett képességeihez nem méltó foglalkozásokban,

mérhetetlen kárára az országnak. Mert a tehetség érvényesülése kevésbé az egyén érdeke, mint a közönség, amely saját fejlődését és boldogulását szolgálja, ha fellemeli és nem hagyja elkallódni kiváló tagjait. A mezőgazdaság, a paraszt- és munkásosztály is erősen sanyli, hogy soraihoz eddig olyan kevesen kerültek be a társadalom vezető rétegébe és akik odakerültek is, sokszor nem a helyes kiválasztás útján emelkedtek fel.

Nagy hiányt pótol tehát ez a kormányrendelet, amelynek intézkedései, ha az életbe átmennek és megfelelően alkalmaztatnak, felfrissítik a magyar középosztályt a falu népének törekvő és tehetséges fiaival,

akiknek a kiválasztódása elé többé nem mered akadályként a tanulás folytatásához szükséges anyagiak hiánya.

Amerika elismeri Magyarországot fizetőkészségét

A magyar kormány a washingtoni magyar követség útján jegyzékben javaslatot tett az Egyesült Államok kormányának arra, hogy *Magyarországot Amerikával szemben fennálló adóssága után 1937 december 15-étől kezdve a legközelebbi három évben dollárban részleges fizetéseket kíván teljesíteni.* Hull külügyminiszter az Egyesült Államok kormányának nevében kijelentette, hogy az Egyesült Államok kormányának nagy meglepéssel fogadja a magyar kormány javaslatát. A válaszigyzék nagy elismeréssel szól a magyar kormány lépéséről.

Roosevelt elnök pedig sajtónyilatkozatot tett, amelyben elismeréssel nyilatkozott „a nem gazdag” Magyarországot fizetőkészségéről. Az amerikai sajtónak csaknem minden komolyabb lapja, megleghangon ír Magyarországról és megállapítja, hogy *Magyarország az egyetlen ország, amely költségtérítésnek mindössze egytizedét fizeti fordítva fegyverkezésre.*

A kormányzói pár külföldi utja

Horthy Miklós kormányzó és felesége augusztus 26-án délután autón Ausztriába utazott. A kormányzói pár este érkezett meg Bécsbe, ahol az ettani követéségen szálltak meg. A kormányzói pár az estét Bécsben töltötte, rangrejtve, minthogy az utazás teljesen magánjellegű. Bécsből a kormányzó és neje *Máriazellbe* utazott, ahonnan *Ischl* fürdőbe autóztak és ott néhány napot töltöttek. Vasárnap, 29-én végignéztek *Satburgban* a szabadteri előadást.

Hétfőn, augusztus 30-án, *Horthy* Miklós és neje *Ischl*ből Németországba, *Friedrichshafenbe* utazott. Innen a svájci tavak vidékére rándultak ki; szerdán, szeptember elsőjén a vierwaldstaedti tóhoz autóztak, majd Luzernbe hajóztak. A kormányzói pár Svájcól Olaszországba utazik.

A kisantant színajai értekezlete

A kisantant külügyminiszterei augusztus 30—31-én *Szinajában* (Románia) értekezletet tartottak. Augusztus 31-én délelőtt a kisantant államok külügyminiszterei külön-külön fogadták *Bárdossy* László bukaresti követet és hosszasan tanácskoztak a magyar állam képviselőjével.

A kiadott hivatalos jelentés hangsúlyozza a kisantant egyességét és azt, hogy a kisantant há marad továbbra is *tizenhét éve követett politikájához*, Leszegezi a kisantantnak azt az álláspontját, amely szerint *felesleges a népszövetségi alapokmány módosítása*, sőt annak megerősítésére törekvés. A kisantant szerint a béke és nyugalom érdekében a szerződések *szentsége* biztosítandó és semmiféle szerződés módosításának kérdését még felvetni sem lehet az érdekeltek előzetes hozzájárulása nélkül.

Beomlott egy épülő ház Budapesen

A gondatlanság és felületesség súlyos építkezési katasztrófa okozott Budapesten. Budán a Lágymányoson, a Daróczi-ut 34. számú telken háromemeletes bérvilla építkezése folyik május óta. A villa falai már elkészültek és a napokban elkészítettek az épület lapos tetéjét is. A tetőfödém, annak kiszáradásáig, előírás szerint alátámasztották. A száradás folyamata általában három hetet vesz igénybe, az épületen dolgozók mégis szeptember elején délelőtt, alig négy nappal a tető elkészülte után, azt az utastízt kapták, hogy a tartószerkezetet bontsák le. Ez meg is történt. Délután félöt óra tájban hatalmas dörrenéssel beomlott a támasztékától megfosztott tetőfödém, átszakította az emeletet és több munkást magával temetett. *Batta* Pál abonyi szerelő a kitérített tüzeltők és mentők holtan szedték ki a romok alól. Öt ember súlyosan, többen könnyebben sebesültek meg a szerencsétlenség alkalmával. A hatóságok szigorú vizsgálatot indítottak annak megállapítására, hogy a felhasznált anyagok megfelelőek voltak-e és általában kit terhel a felelősség. *Trautmann* Rezső műszaki tisztviselő, *Szécsi* Dező mérnököt, *Csiki* Sándor vasbetonszerelőt, *Hubbauer* Filop mérnököt és *Gresó* József pallért a rendőrség őrizetbe vette,

Felhívás

a háziipari tanfolyamokat kérő községekhez!

A nyár folyamán az ország különböző részeiből fordultak a Falu-Gazdaszövetséghez községek, gazdaságok és különféle testületek, háziipari tanfolyamokat kérve az őszi és téli hónapokra. Több helyről azonban még nem kaptunk pontos felvilágosítást arra vonatkozólag, hogy a tanfolyamra hány résztvevő jelentkezett és annak megtartására a helyi viszonyok figyelembevételével mely hónapok lennének a legalkalmasabbak. Felkérjük azért mindazon községeket, iskolákat és egyesületeket, amelyek az őszi és a téli folyamán

szabás-varrási, kézimunka, vászonszövő, emléktárgy- és

gyermekjátékkészítő, fafaragó, kosár-, gyékény-, szalmafonó, kukoricaszárkésztető vagy borkidolgozó tanfolyamra

igényt tartanak, hogy pontos adatokat tartalmazó kérvényüket a Falu-Gazdaszövetség női szakosztályának (Budapest, V., Báthory-u. 24.) legkésőbb szeptember 8-ig küldjék be, mert a tanfolyambeosztásokat most végezzük és idejében kell megfelelő oktatókról gondoskodnunk. Háziipari tanfolyamaink a tanítás ingyenes, a tanfolyamot kérő községnek, vagy egyesületnek csupán megfelelő tanteremről és az oktató lakás-ellátásáról kell gondoskodnia.

Rendelet-tervezet a szekérfuvarozás szabályozásáról

A kereskedelmi és közlekedésügyi minisztériumban elkészítették a szekérfuvarozás szabályozására vonatkozó rendelet tervezetét, amelyet véleményezés és hozzászólás végett megküldötték a különböző érdekképviseleteknek. Tekintettel arra, hogy a tervezett rendelet több rendelkezése érinti a falusi kisemberek érdekeit és — legáltalában úgy látszik — nem veszi megfelelően figyelembe a mezőgazdasági érdekeket, a Falu-Gazdaszövetség elnöki tanácsa a közeljövőben behatóan fogja a kérdést megvitatni és remélhetően sikerül a sérlemes pontok megváltoztatásával előírni azt, hogy

az agrár Magyarország gazdasági életében olyan nagyfontosságú kérdés rendezésénél a mezőgazdaság tényleges érdekei is figyelembe véssenek.

A rendelet elsősorban különbséget tesz helyi és helyközi fuvarozás között. A helyi fuvarozást a rendelet szabad iparnak minősíti: a fuvarozás a lakóhely határáról számított öt kilométeres körzetben szabadon szállíthat szekéren árukat. A helyközi fuvarozás gyakorlásához azonban iparrendélyt kell váltani, amelynek előfeltétele az, hogy 5000 pengő övadékot tessen le a fuvarozó, az iparrendélyért pedig 100 pengőt fizessen be a szóbanforgó város, vagy község pénztárába. Az ilyen fuvaros más ipart nem üzhet. A rendelet nem érinti az ipari és kereskedelmi vállalatoknak, iparuk körében állati erővel végzett fuvarozásait, valamint a nem iparszerű fuvarozást. A falusi kisgazdatársadalmat súlyosan érinti a rendelet-tervezet 10. pontjának második bekezdése, amely szerint

„abban a kérdésben, hogy valamely mezőgazdasági tevékenységet főfoglalkozásként üző egyén iparszerű áru fuvarozást folytathat-e, a gazdasági felügyelőt is meg kell hallgatni.”

Az ország gazdatársadalmára érthető és indokolt megütközéssel veszi tudomásul, hogy annak elbírálása, hogy a gazda fuvarozása „iparszerű-e” a gazdasági felügyelőt, — csupán is és nem kizárólag a gazdasági felügyelőt, vagy még be-

lyesebben a gazdasági érdekképviseletet: a Falu-Gazdaszövetséget, Mezőgazdasági Kamarát, stb. — kell meghallgatni. Azzal, hogy a kérdés elbírálásánál másodrendű szerepet juttatnak csak a gazdáknak,

fenyget az a veszedelem, hogy a helyi terménybevásárló kereskedők lépten-nyomon feljelentik majd „iparszerű” fuvarozásért azokat a kocsival-lóval bíró gazdákat, akik gazdátársaik terményeit befuvarozzák az öt kilométernél messzebb fekvő városok piacaira, malmaiba, vasuti állomásaikra, vagy kikötőibe.

A gazda kénytelen lesz a helyi kereskedőnek eladni terményét, mert senki sem fog segítségére sietni gazdátársai közül, hiszen természetesen, hogy ötezer pengő övadékot letenni nem tud, de nem is akar „kizárólag” iparszerű fuvarozással foglalkozni. Példára hivatkozunk: a kecskeméti gyümölcs piacra ötkilométernél nagyobb távolságról szállítják a gyümölcsöt: s bár a gazdák legtöbbször csak egy-kec kocsija van, mégis 5-6 kocsi gyümölcsöt szállít be egyszerre, mert a szomszéd községgel segítetté eddig. Ezután azonban aligha teszi ki magát a szomszéd annak, hogy vevőre alá fogják, mert „iparszerűen” fuvarozott...

Hasonló a helyzet a tejszármazékok számára történő fuvarozásoknál is. Tehát

mellőzhetetlenül fontos, hogy a mezőgazdasági termények és tej fuvarozása kivételesen a rendelet hatálya alól.

Feltétlenül pótolandó hiánya továbbá a tervezetnek egy olyan értelmű rendelkezés, amely

kivési a rendelet hatálya alól a mezőgazdasági kisemberek építőanyag- és kavicszállításait.

Ennek a rendelkezésnek komoly és figyelemreméltó szociális indokai vannak, amelyeket, különösen ma, szem elől téveszteni nem szabad.

Merjük állítani, hogy ma már nincsen olyan kisgazda az országban, aki ne ismerné el a vasút érdemét

és annak fontosságát, hogy a vasút fejlesztések. Viszont joggal várja el a mezőgazdaság, hogy az illetékesek — a vasút érdekében is — belássák azt, hogy

a mezőgazdaság nem minden esetben veheti igénybe a vasutat,

elsősorban azért, mert terményei, főként a kisebb lételekben eladásra kerülő cikkek és idényáruk nem bírnak el a tarifájt, másodsorban azért, mert a termények beérése nem alkal-

mazkodik a MÁV menetsűrűjéhez. Az viszont MÁV-érdek, hogy egy-egy gyűjtőállomásra, — például Kecskemétre — zavaratlanul gyűljön össze a sok-sok vagonygyűmölcs, amely innen amugyis vasúton folytatja útját. Ha megbénítják a szekérfuvarozást és a nagypiacoktól, gyűjtőállomásoktól, kikötőktől öt kilométernél messzebb eső tanyák és falvak gyümölcskészletei a gazdaságban pusztulnak el, ennek kárát fogja vallani egész nemzetgazdaságunk, de elsősorban a MÁV...

Nincs valódi érdekellentét a szövetkezetek és a kereskedelem között

A magyar kereskedelem augusztus 28-29-én rendezte Szolnokon hatodik országos kongresszusát. A kongresszus első szónoka Bornemisza Géza kereskedelmi és iparügyi miniszter volt, aki beszédében hangsúlyozta azt, hogy a kormány nagyra értékeli a kereskedelem közhasznú tevékenységét, tehát semmiféle alapja sincs annak a beállításnak, mint-ha a kormány kereskedelemellenes politikát folytatna. A kereskedelem terén foganatosított korlátozásokat nagyrészt a világpolitikai helyzet okozza.

A szövetkezeti kérdésre áttérve, a következőket mondta többek között a miniszter:

— Ugyanezekre az okokra kell visszavezetni a szövetkezetek fokozottabb tevékenységét is. Egyfelől a szövetkezetek, másfelől pedig a más alapon szervezkedett kereskedelem között nem látok valódi érdekellentétet fennforogni. A szövetkezetek tevékenysége elsősorban altruisztikus jellegű, az önségely alapján áll és célja voltaképpen nem a haszonszerzés,

hanem a kisemberek érdekeinek a kölcsönösség alapján való előmozdítása, tehát bizo-

nyos vonatkozásban szociálpolitikai tevékenység.

Ezzel szemben a kereskedelem többi alakulatai nagyfontosságú gazdasági szerepüket — a javaknak a termelőtől a fogyasztóig való juttatását — tisztán gazdasági motívumnak szem előtt tartásával töltik be. Hogy tehát a kettő között az érdekösszeütközés elkerültessek és a kereskedelem abból folyó nyugtalansága kiküszöböltessek, nincs egyébre szükség, mint a munkaterületek megfelelő elhatárolására. Eppen ezért

szívesen látnám, ha ez az elhatárolás egyfelől a szövetkezeti mozgalom vezetőinek, másfelől pedig a kereskedelem arra hivatott képviselőinek közös megbeszélése, tárgyalása alapján menne végre.

Az erre irányuló kezdeményező lépéseket magam is hajlandó vagyok támogatni.

A miniszter nagyhatalmú beszéde után a napirend tárgyalására került sor: kifogásokat és támadtát az egyköt-rendszert és a szövetkezetek működését.

Fele írva volt, fele karcolva...

Nehéz volna eldönteni, hogy könnyezni vagy mosolyogni tud-e az ember a Nagynémetországba szakadt magyar ember, Sárközi János hozzánk küldött levelének tartalmán. Bizony, nehéz sor a döntés, mert a munkában elnehezült kezék egyszerű sorainak böngészése közben meleg mosolygás szalad a szívünkön az arcunkra, de közben könny is csillan a szemünkben, jölle, megnyugtató könny, amely nem keserűséget fakaszt belőlünk, hanem felidit, mint a pirkodó hajnal virágát a harmatcsep. Jól van, Sárközi János munkásteremtésünk. Így kell hazá gondolni a kicsinyekre. Ezt kell izenni nekik s akkor reátok ismernek a legelső mosolyból s a hangtalan örméből is...

De beszéljünk a levél történetéről. Sárközi János a nyár elején ment el feleségével Németországba nyári munkára. Három kisgyermek otthon maradt a nagyanyjával. Most levelet írtak a szüleiknek, de annak csak fele volt írva, a fele karcolva, mivelhogy az apróságok még csak karcolni tudnak.

Így szedi rigmusba Sárközi János a hazai levelet:

Levelet kaptunk az édesanyjától...
Fele írásból volt, fele karcolásból...
De azért a sorok szépen voltak írva.
Három kicsiny gyermek az anyjának írta.

Édes jó anyukánk, mért hagyta el minket
Oly hosszú időre, kisgyermekéid?...
Nagynémetországból gondoltok-e velünk?

Mire huzajóttok, tán meg sem ismerünk...
Még oly kicsik vagyunk és könnyen felejtünk.
Hat hónapja vissza nem is emlékezünk...
Négy éves vagyok én, aki nektek írtam,
Három éves Misi, egy null a Marikék.

Az apa ilyen szülői választ küld vissza felesége nevében is:

Kicsiny gyermekeink nem felejtették el,
Hiszen közületek nem is rég jöttünk el...
Mire majd hó esik és fehér lesz minden,
Az időnk elteltik, nem is sok van, innen.

Újra együtt leszünk egy karácsony tájára,
Stép lesz az ünnepünk, sokkal szebb, mint másnak,
Mert boldogok lesztek, otthon lesz angyátok,
Akk már régen oly epedve vártok...

LÓSOROZÁS GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A szüret

ideje közeledek. Talán nem lesz felesleges megfontolások tárgyává tenni egy némely dolgot, mely a bor értéket kockáztatná, ha a szőlősgazda figyelmét elkerüli.

A legsúlyosabb hibák egyike, ha a szüret nem a kellő időben zajlik le. Általános szabálynak tartjuk azt, hogy addig nem szabad szüretelni, míg a szőlőbogyók cukorban gazdagodnak. Ha ezt az időpontot nem várjuk meg, akkor lemondunk borunk jobb minőségéről. Ha azonban azt állapítanók meg, hogy a cukor már nem nő a szőlőbogyókban, akkor felesleges minden további késlekedés: se jobb, se több borra akkor már nem számíthatunk. Sőt a must — a bogyók töpörödése miatt — kevesebb lesz és csős időjárás beállta esetén még a rothadás veszélyének is kitéssük termésmünkét.

Hogy a szőlőfürtökben nő-e még a cukortartalom, az pontosan ellenőrizhető a mustmérővel. Minden 3—4 napon néhány fürt kisorsolása után készítsünk mustot, ebbe beleszűszeljük a mustmérőt és elvénköző szárára a cukormennyiséget leolvassuk. Természetes, hogy gyors rothadás esetén kénytelenek vagyunk korábban szüretelni, míg különleges esemegek korlatozása esetén még akkor is a tőkénen hagyjuk a fürtöket, ha már a cukortartalom fokozódására nem is számíthatunk.

Szüret előtt nem szabad a fürtök fölött levő leveleket a tőkéről eltávolítani. Ezzel az érést nem siettetjük, de viszont nagyon rothatjuk borunk

minőségét. Ne feledjük, hogy a cukrot nem a fürt csinálja, hanem a levelek és ezekből csak átvdorol a fűrtbe, hol aztán lerakatózódik.

A szüretnél felhasználandó edények nagyon tiszták legyenek. A vasedényekben pedig ne legyen rozada, a faedényekben pedig ne legyen penész, mert az előbbi a borban feketetörést idéz elő, az utóbbi pedig penészt ad a bornak.

Rothadt fürtöket ne keverjünk össze egészségesekkel, mert a rothadt szemeken levő parányi gombák át-mehetnek a mustba, illetve a borba s ennek nyulósodását, ecetesedését, megtörését idézik elő. Ha már van rothadt szőlőnk, kezeljük ennek mustját külön és ne kockáztassuk egész termésmünk minőségét.

Különösen fontos a fürtök válogatása akkor, ha jó és szép vörös borra akarunk szert tenni. Csakis a hibátlan és teljesen érett bogyók adnak ilyen vörös bort. A rothadt bogyók a vörös bor színének élénkségét rontják, a félig érett bogyók pedig a szín sötétsgét gyengítik, az ízét pedig savanyuvá teszik. Már pedig a jó vörös bornak nem szabad savanyúnak lenni!

A szüretelő helyiségekben ne tőrjünk meg a kisorolt törkölyt, mert ez gyorsan ecetesedik s félő, hogy az ecetsav-baktériumok átjutnak az új borba is. Hasonlóképp az ecetesedés melegiyá lesz a must, ami véletlenül a padlóra kiömlött. Ezért a betonpadlóról, tégeláról mossuk fel, a földes sajtházban pedig itassuk fel mil-
előbb homokkal.

Cseplesi veszteségekről

az utóbbi években sokat beszéltek és riasztó adatokat közöltek arról, hogy mennyi értékes kenyérmag kerül a szalmába s így leg többször értéktelenné válik. A földművelésügyi és kereskedelmi miniszterek végül is egy gépészmérnökökből álló bizottságot küldtek ki, hogy ez tárja fel a tényleges helyzetet. A bizottság most készült el munkájával, mely nagyon figyelemreméltó eredménnyel zárult.

Kiderült, hogy csepülőgépeknél az átlagos szentörés 3,67 százalék, az átlagos szemvesztéség 0,88 százalék. A szentörés jelentősége sokkal nagyobb, mint az eddig szemvesztéségnek nevezett, országos átlagban elenyészően csekély károsodás.

De még fontosabb és a teendőkre nézve még inkább figyelemreméltó az a megállapítás, hogy a nagymértékű szemtöréseket nem a rossz gépek okozták, hanem a gazdáknak a szemvesztéségtől való féltelme. A cseplesi veszteségek legnagyobb részét tehát a gazdák tájékozatlansága, sőt még inkább helytelen tájékoztatása okozta. A szentörés háromféle uton károsítja a gazdát: csökkenti az elsőszaltját és növeli a harmadoszaltját részét, rontja az első osztály minőségét, ami különösen a kivitelnél játszik nagy szerepet, ahol 2—3 százalék törött szem 10 százalékkal is ronthatja az árat. Végre nagy mértékben csökkentheti a termés mennyiségét is, mert az apróbb törmelék a porral távozik a gépből.

A nagymértékű törést legtöbb esetben a kosárnak túlságosan szűkre állítása, vagy a túlságosan nagy fordulatszám okozza. Ez utóbbi a gépet hajtó traktor regulátorának helytelen beállításából is származhat. Okozhatja azonban a szentörést a toklásoló is, amelyet buza csepülésénél csak akkor kellene használni, ha tényleg szükség van rá. Még a helyesen beállított toklásoló is okozhat lényeges szemtörést, ha a termény egy része többször halad át rajta, ami a második tisztítómű tulerős szele esetén fordulhat elő és amely törést könnyen a dob rovasára írhatuk, mert a többszöri áthaladás következtében ma az elevátor előtt is vannak törött szemek. A legkisebb veszteséggel való csepüléshez az egész gép helyes kezelése szükséges. Jó gép is kell hozzá, de az nálunk általában megvan. Hazai gyártmányú csepülőgépeink az egész világon megállják helyüket, még az iparilag legfejlettebb nyugat európai államokban is.

Apró jótanácsok

Ha a gyümölcsfán tulok a termés, akkor az egyes darabok aprók maradnak. Már pedig az apró gyümölcs nagy mennyiségért se kapunk annyi pénzt, mint amennyit a kevesebb, de jól fejlett gyümölcsért. Ezért indokolt a kelleténél több gyümölcsfel megterhelni a termést megrikítítani. Elsősorban természetesen a hibás, a beteg, a férges, az apró gyümölcsöt töröljük le. Ezeket azonban ne hagyjuk a fa alatt, hanem azonnal gyűjtjük össze s vagy ássuk el jó mélyre, vagy vessük tűzbe, hogy az esetleg rajtuk levő gombák és káros férgek megsemmisüljenek.

A kukorica üszögspórái a tövön megjelenő szálkákkel golyvákban fejlődnek. Ezek a golyva felrepedése után a talajban szétoszóródnak. A következő évben a talajban kiesérnek, behatolnak az odaültetett kukoricapalántába és ott megint üszögspórák. Az üszögspórákat tehát itt nem a vetőmag viszi a talajba. Ezért tövésés azt hinni, hogy a kukorica vetőmagjának csávázása után az üszögtől lehet menekülni. Itt csak egy módoszer van s ezt a nyár folyamán a tengeri földeken kell elvégezni: bejárni a kukoricaföldet s minden üszögspórát és kését kivágni, gondosan összegyűjtve és azonnal elszélni.

Az új méz-rendelet

Megírta a Vasárnap, hogy a földművelésügyi miniszter rendeletet adott ki a méz forgalmának szabályozása ügyében. A rendelet, amely pontosan meghatározza a méz fogalmát, osztályozásának módját, összetételét, minőségi kelleit, elnevezését és jelzését, kezelését, árusításának, kivitelének és behozatalának módját, szigorú büntető szankciókat is tartalmaz a mézet hamisító, vagy helytelenül előállító, illetve tiltott formában forgalmazóhozok ellen. Ebből a szempontból igen figyelemreméltó az a rendelkezés, amely megtiltja, hogy a természetes tiszta mézben nem foglalt anyagokkal keverjük az árut, továbbá kimondja, hogy különösen tilos a mézet vízzel hígítani, ahhoz cukrot, szörpöt, dextrint, pektint, mézgát és más hasonló anyagokat keverni, a mézhez akár természetes, akár mesterséges illat- vagy zamatanyagokat hozzáadni, a mézet festeni, savas vagy lugos vegyi anyagokkal keverni, fehériteni és végül tilos idegen anyagokból mézhez hasonló termékeket készíteni. Tilos továbbá a mézet kezeléskor meghatározott hőfokon túl hevíteni, cukoretetés mézet forgalomba hozni, vagy tisztalítani, fertőzött, romlott mézet eladni.

A forgalomba hozott árun fel kell tüntetni a termelő nevét és telephelyét, a termék minőségét, a termék eredetét (virágmez, fenyőmez, mézharaszt), viszont fel szabad tüntetni a színt, a kiválasztás módját, a forgalomba hozó egyéni elnevezését. A másodrendű mézet azonban ilyen megjelölésekkel ellátni nem szabad. A rendelet külön védelemben részesíti a „méz” szót is, amennyiben kimondja, hogy csak a „must-méz” szabad így megjelölni, más hasonló terméket azonban nem. Mindezen és egyéb rendelkezések érvényesek a behozott vagy exportált mézre nézve is. E tekintetben a legfontosabb rendelkezés az, hogy az exportra kerülő mézet magyar származása utaló jelzettel csak akkor szabad ellátni, ha a minőség és összetétel szempontjából megfelel a törvényes előírásoknak. Amennyiben az exportméz minőségében eltér a helyi előírásoktól, akkor ezt az árut elkülönítve kell kezelni és külön meg kell jelölni. A rendelet ezenkívül részletesen szabályozza a kezelés, az árusítás, a kimerés és a szállítás módzatait is. A rendelet szeptember 3-án lépett hatályba.

A tojás termelői ára

Az Országos Ármegállapító Bizottság a tojás minimális termelői bevásárlási árát augusztus 26-ától kezdődőleg 110 fillérben állapította meg. Ez a minimális ár azt jelenti, hogy ennél alacsonyabb áron sem exportál, sem szedője a termelőtől tojást nem vásárolhat. A Hungary 8-öveketet védők főbizottság legutóbb is a minimális tojásárakat mindenkor és minden mennyiségre megtiltja. A bizottság ugyanezen az ülésen a koca minimális termelői bevásárlási árát egyelőre 84 fillérben állapította meg.

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Gyümölcsbefőzés cukorbetegek részére

Cukorbetegek részére cukor nélkül készíthetünk gyümölcsbefőtelt és lekvárt és a készítményhez csak közvetlenül a fogyasztás előtt adunk hozzá szacharint, hogy édesítő legyen. A főzés és elraktározás alatt ugyanis a szacharinnal bomlási folyamatok állanak be, amelyek kellemetlen ízűvé tennék a befőtelt és lekvárt.

A cukornélküli befőzésre bármely gyümölcs alkalmas. Az elteendő gyümölcsöt nem kell előfőzni, hanem kiválogatása és megmosása után azonnal üvegekbe töltjük és cukorszörp helyett alaposan kiforralt tiszta vizet öntünk rá, azután az üvegeket gondosan lezárjuk. Mivel itt a cukor konzerváló hatását teljesen nélkülözzük, a sterilizálásra különösen nagy gondot kell fordítani. A gőzben való sterilizálást két részletben hajtjuk végre, úgy hogy, közöttük egy napi időtartam legyen és a sterilizálási időt 1—2 perccel hosszabbítsuk meg a rendszeres gyümölcsbefőzésnél használt eljárásnál.

Leves-gyümölcsöt saját levében is eltehetjük ilyen módon. Az üvegekben szorosan elhelyezett gyümölcsre nem öntünk vizet, hanem lezárjuk és két ízben sterilizáljuk. A sterilizálás alatt a gyümölcs levele becsúszik ki magából s bűz az alajka elromlik, de az ize sokkal kellemesebb a vízben készült befőttnél. Itt is csak a fogyasztás előtt tesszük bele a szacharint (egy pasztilla egy kecskacukornak felel meg).

A cukornélküli lekvárfőzésnél a

gyümölcsöt cukor hozzáadása nélkül sűrítjük be és ugyancsak két ízben sterilizáljuk. A szilvalekvárt, legtöbb helyen rendszer használatra is cukor nélkül készítik el.

A cukor nélkül készített befőttelek és lekvárok egészséges emberek is szívesen fogyasztják téli gyümölcsös téztálkhoz.

Kánya Terézia

Ételreceptek

Tüdőtáskaleves. Két-három bárányitör megfőzünk, apróra vágdalunk és tejbent áztatott zsemlyével, meg zsíron pirítot, apróra vágott petrezselyemmel összekeverjük. Megsózzuk, izlés szerint fűszerezünk s pár kanál tejföllal a tödőtör keverjük, vigyázva, hogy a keverék híg ne legyen. Most finoman kinyújtjuk a tésztát, felvert tojással megkenjük és két ujjnyira egymástól félkanányi töltelékkel rakva rá, ráhajlítjuk a tésztát, körülhonyozzuk, gömbölyöztetjük és befőzzük a tiszta lushelesbe. Betálasás előtt apró metéltágmával hintjük meg.

Töltött paprika. Az édes paprikát néhány pillanatra főzzük, azután levágjuk a tetejét, kisorsoljuk a belét és megtöltjük a következő vágdalkkal: fél kilo sertéshús, finomra összevagdvalva, megsózzuk, 3 rész liszt, egy rész rizssel és kevés vágdalk szalmaválal elvegyítünk. Ezzel a töltelékkel a paprikát szorosan megtöltjük, majd megkenkötözött híg paradicsomlével, tészta lapos serpenyőben és nedvodorázó föni hagyjuk. Ügyeljünk arra, hogy főzés alatt a paprika teteje felhig legyen, mert különben a mártás is tele lesz töltelék-darabkákkal.

Tejbe esurgatott tészta. Kavargó tejbe esurgatott tésztának 6 tojást, ad hozzá annyi lisztet, hogy folyékony tésztá legyen és esőpöztészt azt forró tejbe: azután lyukas kanállal kiszedve, ládában kevés olvasított vajban, vagy zsírban pirítsuk meg. Tálaláskor a pirítottat felülre tesszük és cukorral hintjük meg.

Ősziék alá PÉTI SÓ nélkülözhetetlen.
Kérjen díjtalan ismertetőt!
Péti Nitrogén Műtrágyagyár R. T.
Budapest, V., Nádor-u. 21.

H I R E K

Rozmaringos szályaerdő

Rozmaringos szályaerdő, de ázik!
Közepébe kis menyecske nőtárik.
Arra járnak a falusi legények,
Szerelmre gualladnak, a szegények...

Azt dalolja az újon egy madárka:
Menyecskének, rozmaringnak nincs

párja,
Rozmaringot leszedik a szagóért,
Kis menyecskeket kedvelik a dalóért...

ÉKES-PAPP MÁRIA

Leányszívet

Kökényvirágzemű
Barra kis lány sok van
Kökényvirágzeműk
Aranytemplomából
Szép úlmokot hoztam.

Igazi álomnak
Kévs volt az álom.
A vendégszeretők
Pajkos csokmadara
Elcsukant a számon...

Jártam az országot
Vándorlegény módra
Fáradt élet után
Várok esővirágos
Nagy virágslóra.

Utamért az Isten
Reménypénzzel fizet.
Szeretnek már venni
Az életvisáron
Egy hü leányszívet.

GÁL FERENC, Budapest.

Szelek szárnyán...

Szelek szárnyán szürke jéhek
Mészre szállnak.
Beszoroznak engemet is
Katonának.
Kalapom kiszalagolták
A pajtások,
Mosolygva kacintgatnak
Rám a lányok.

Egyedül csak jó anyámnak
Két szeméből
Hullott a könny, mint a sápor
A nagy égből!
Ne szokogon, édesanyám,
Majd meglátja
Fia lesz a Horthy legszebb
Katonája.

HORVÁTH JÓZSEF,
Pusztamiske

Hősi emlékvatás Bakonykuten.

Lélekemelő ünnepség keretében avatták fel augusztus 15-én, Nagyboldogasszony ünnepén a világháború balatonkúti hőseinek emlékművét. Az ünnepség egyházi szertartásait *Beijei Gyula* dr. püspöki titkár végezte. *Angeli Róbert* jegyző megnyitotta beszéde után a kerület országgyűlési képviselője, *Csermann Antal* dr., a Falu-Gazdaszövetség elnöki tanácsának tagja, mondott magaszóval ünnepi beszédet, méltaita az események érdemeit és a Nagymagyarország visszaszerzéséért egyetértésben, összefogással, igazi magyar egységgel végzendő munkára szólította fel a mai nemzedéket. *Beijei Gyula* dr. püspöki titkár és *Wenzel József* dr. főszoigabíró beszédei után az iskolák növénykedői és a leventék adtak elő szavalatokat, melyeket *Steiner Jeromos* kántortartató és neje tanítottak be. Az emlékmű megkoszorúzása után *Staudt István* községi bíró vette át a község nevében az emlékművet.

Ötvenmillió érték végreelérte az amerikai állampolgár *Andrew Mellon*, aki 1921-től 1932-ig az Egyesült Államok pénzügyminisztere, majd két évig londoni nagykövete volt, a Newyork állambeli *Southamptonban* 82 éves korában tüdőgyulladásban meghalt. *Mellon* az Egyesült Államok harmánynya hagyományozta *Ötvenmillió dollárba* becsült művészeti képműveinek gyűjteményét, hogy ezzel amerikai nemzeti képtárnak csebbe megajánlja.

Faruk egyiptomi király, eljegyezte egy magasállású udvari képviselő 17 éves leányát

Kérünk a jövőd királypót ábrázolja

A belügyminiszter az állatkinzás ellen. A belügyminiszter központosított intézkedést a törvényhatóságok első tisztviselőihez az állatvédelemtől szótól rendelkezések betartásának fokozottabb ellenőrzéséről. A rendelet a többi közt ezeket tartalmazza:

— Az utóbbi időben több panasz érkezett arról, hogy a kocsisok egy része a járóművek elé fogott lovakat, a hajcsárok egy része pedig a vezetett vagy hajtott állatokat durván ütlegel, vagy egyéb módon kinozza. Azt is panaszolják, hogy egyesek a szekereket a megengedettnél erősebben és a vonó állatok erejét jóval meghaladó módon megterhelik. A jogos panaszok megszüntetése érdekében a miniszter utasítja az alárendelt hatóságokat, hogy az állatkinzások megakadályozására vonatkozó rendelkezések megtartását az eddiginél fokozottabb mértékben ellenőrzik.

Hivatalos terméjelentés

A földmivélségi miniszterhez beérkezett jelentések szerint a buza termésminősége általában jó. Összesen 19.114.075 mázsa buzatermés várható. A rozs minősége csak gyenge-közepesnek mondható. Összesen 6.178.210 mázsa rozstermés várható. Az ősi árpa termésé jóminőségű. Összesen 4.761.151 mázsa árpatermés várható. A zab minősége gyenge-közepes. Összesen 2.407.568 mázsa zabtermés várható. A tengericsókák általában nagyok, fejlettek és teltek. Összesen 27.133.805 mázsa tengeri termés várható. A burgonyamagok, egészségesek és bőrségeben vannak. Összesen 25.410.632 kg burgonyatermés lesz. A kukorica minősége jó, az előzőszerint jó termés várható. Összesen 10.461.306 mázsa kukorica-termés, a herti csemetéknek jól fejlődnek és jó termés adnak. *Sárga, alma, körte és ősbarna* hozama közepes, *diaból* jó termésre van kilátás. A szőlő fejlődését a csapadékos időjárás kedvezően befolyásolta.

Már délre indultak a golyák. Augusztus 24-én reggel napfelkelte után, ködös, hűvös, borús időben elávoztak a golyák *Kiskőrös*-re. Gyülekezésük már hétfőn megkezdődött. A határbeli mocsarok körül kisebb-nagyobb golyárajok verődtek össze és gondos előrelátással kapkodtak magukba az utralvó élelmiszereket. A golyák bucsuzól néhány kört irtak le a város felett, aztán — mintegy adott jelle — hangos kelepdek közepett déli irányba fordultak és eltűntek a látóhatárról.

Faruk király nősül. *Kairóban* közzétették Faruk király eljegyzési híreit. Egyiptom jövőd királynéja, a tizenhét éves *Zuifkar* Sufizne új keresztnevet kapott. A Sufizne név perzsa eredetű és „*Harmatos Rózsát*” jelent, miután azonban Faruk király azt akarja, hogy feleségének tetszőlegesen egyiptomi keresztnevet legyen, ugyanazzal a keresztnévvel királyi rendelettel „*Farida*”-ra változtatta, ami „Egyetlen”-t jelent. A névátváltással egyidejűleg a tizenpályos éres Faruk király a tennagyasabb egyiptomi éremrenddel, az *II. Kamak*-rend első osztályával tüntette ki újja jegyest.

Magyarországra készül a volt angol király. Az angol trón egykori ura, most *Windsor* hercege, szeptember 7—8-án *Borsodivánkára* érkezik vadászatra, közben lehet, hogy kirándulást tesz a *Hortobágyra* és *Lillafüredre* is. A kastély teljesen átalakították és minden intézkedést megtettek az előkelő látogató és nagy társasága kényelmének biztosítására.

Pályázat vajmesterei állára

A földmivélségi miniszter a minisztérium fenntartása alatt álló m. kir. mezőgazdasági tudományos és kísérletiügyi intézmények létszámában betöltésre kerülő három pályázati állású (vajmesterei) állásra pályázatot hirdet. Az állásokra csak azok pályázhatnak, akik igazolják, hogy a csermaji Tejipari Szakiskolát elvégzők. A pályázatokat a földmivélségi minisztériumban kell benyújtani, születési anyakönyvi kivonat, erkölcsi bizonyítvány, honossági okmány, iskolai, orvosi, katonai szolgálatra vonatkozó és az eddigi alkalmazást bizonyító okmányok csatolásával. A pályázattal igazolványos altszék, vitézek, frontarcok, hadirokántak és katonai szolgálatot teljesítet egyének előnyben részesülnek.

Filléres és ünnepi vonatok. Az Államvasutak igazgatósága szeptember 5-én és 8-án a következő vonatokat indítja. **Szeptember 5-én:** *Budapestről Makóra, Salgótarjánba és Balatonfüredre;* továbbá *Békeséből Makóra* filléres vonatokat. **Ünnepi vonatok** indulnak *Budapestről Nagykovácsra és Hajduböszörményre; Gyöngyösről és Egerből Hajduböszörménybe. Szeptember 8-án: Sopronból Balatonfüredre és Zalaezeregről Balatonfüredre* ugyancsak ünnepi vonatok indulnak.

Vaddisznó helyett a kanásziut lötte le egy főnyi gazda. Pár nappal ezelőtt *1000* közszé közelében halva találtak egy kanásziut. A csendőrség nem sokkal utóbb jelentek *Nagy Endre*, aki elmondta, hogy azon a napon *Domoszlai Géza*-val együtt a közeli kukoricába ment kukoricát törni, amikor lövés dörögött és *Domoszlai* összeesett. A csendőrség vizsgálata megállapította, hogy *Doros István* ma óta aznap *Nagy Gábor* mezői fegyverrel vadászott mint vadász a kukoricában és akkor látta, hogy valami sötét tömeg mozgat a kukoricák között, betört. Az eljárás megindult a halálvesztéti fegyverhasználat ügyében.

A vagyonváltásbuza ára. A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltása fejében fizetendő buza árat szeptember hóra méltérnassáknként 30 pengő 50 fillérben állapította meg.

Sikerült a szombathelyi méz-exportvásár

A Kültetéskelemi Hivatal, a Felsődunduti Mezőgazdasági Kamara és az illetékes gazdasági egyesületek közreműködésével augusztus 27-én rendezte Szombathelyen az első helyi mézvásárt. A vásáron valamennyi számbajelölt méz képviselője megjelent. A vásárra több, mint 200 ídel mézet jelentettek be, melyből a kereskedők összesen 7,5 vagon mézet vásároltak össze. Az ár a minőség szerint kilogrammonként 1—1,02—1,04 pengő körül mozgott. A vásár az ellenőző hivatalos közegek megállapítása szerint is, az eladók érdekeit tekintve is, tökéletesen sikerült.

Oh, azok a magánbankok!

Bécsben volt egy kisebb banküzet, amely csődbejutott és kitétek a táblát, hogy „*Családi okok miatt zárva.*” Egy rövidléd hólgy, aki nem vette észre a táblát, bemegy és közli a főnökkel, hogy szeretne pénzt elhelyezni.

A főnök nem hisz a fiúnak.
— Pénzt... — dadogja — mennyit?

— Kétszáz schillinget.
A főnök odaszól a könyvelőnek:
— Azonnal vegye be a táblát, az üzletet tovább vezetjük.

Arany-ezüst beváltás
a legmagasabb napi áron

Szigeti Nándor és Fia
ékszerész
Budapesti, IV. Kecskenéi-utca 9

Magyarország második helyen végzett a párizsi főiskolai olimpiáson

Augusztus 20-én fejeződött be Párisban a VII. főiskolai olimpiás, amely egy héten át állott a nemzetközi élet érdeklődésének központjában. A magyar főiskolások, mint eddig is, a legfőbb eredménytel képviselték hazájuk színeit és sportját. Annak ellenére, hogy kardvívónk a többszörös magyar világbajnokság elnyerése után ez alkalommal távol maradtak a versenytől, másrészt pedig a világ gazdag és népes államaihoz mérten nagyon is szerény eszközök álltak fiaink rendelkezésére, hogy sporttudásuk legteljesebb képviselésével vonulhassanak föl, *Magyarország mégis a második helyen végzett a földkereség népei között.* Csak Németország tudta megelőzni néhány ponttal. A magyar fiúk 11 világbajnokságot, 8 második, 7 harmadik, 7 negyedik, 1 ötödik, 1 hatodik helyezést értek el. Érdekes, hogy a kis magyar csapat az egész versenyen át a francia közönség érdeklődésének központjában állott. Jól van, fiúk! Csak minél szélesebb körben ismerjék meg a magyar izmot, öklöt és akaratot. Hogy még nem ernyedt el. Mert ugyanis amitt szenvedünk. De a farkasmárst a szőre szokta győzvitálni!

A számított palatába. A napokban jelent meg *Hónan* Bálint dr. kultuszminiszter rendelete, amely kitiltja a belterületi elemi iskolából a palatába. A kökorszaknak ez a naplajntika nyúló tudalmányt ezután csak a tanyai iskolákban lehet használni. A rendelet sem az elemi iskolai osztályok nagy részében megszűnteti a kökorszakot és a papírkorszakkal váltja föl. Örülési úgrás ez. Van akkora, mint az ókori örülési elefantól a bakteriumig, vagy az ember öklétől, esetleg a tanyai gyermek ködmönre újjától a székendőig. Most már csak arra vagyunk kíváncsiak, mennyi idő alatt érnek el a tanyai iskolák is a mai kor vívmányainak teljes kihasználtságát? Mert a magyar gazdasági élet boldogulása szempontjából nem utolsó fontosságú kérdés ez. A papirt a kínaiak évezredek óta használják. Európa művelt nemzetei ezer éve sem. Mégis örülési a különbség az életszínvonaluk között. Hogy mi eredményezte ezt? A népmivélség fontosságának felismerése és gondos megvalósítása a társadalom minden rétegében. A magyar tanyák egyszerű gondolkodású népe akkor lesz valóban a nemzet alapvető végeje, ha iskolát minden tekintetben a modern kor színvonalára emeltek. Ha a mai életre tudnak nevelni a palatábaival is...

Ismét kigyulladt egy földgázkut Medgyesen. A Medgyes (Erdély) körüli földgázmezőn újabb kigyulladt egy földgázkut. Örülési lángoszlopban és éjszakai-ként nagy területet világít be és a sötét éjszakaiakon a szomszédos vármegyékbe is látható a fény. Néhány évvel ezelőtt ugyanezen a vidéken kigyulladt egy másik földgázkut, amely évekig égett és semmilyen műszaki kísérlettel sem tudták kiltatni, míg végre egyszer nagától eljutott. Most a *Szonda* nevű hegyoldalon lévő földgázkut földgázkutál tört fel a láng, amelynek oszlopa husz-három méter magas. Hatatmas köveket dobált fel a föld mélyéből s messzire szétszórta a környéken.

Egy házaspár megrendítő drámája. *Agy* Thór nyomdász felesége augusztus 28-án este bejelentette a budapesti főiskolai pályán, hogy a sógora. *Nagy Pál* Jenő, 26 éves szerszámkészítő koraregel elment a Táltos-utca 11. szánú házban lévő lakásáról és azóta nem tért vissza. Márközben *Nagy Tiborné* megzette a bejelentést, jelentés érkezett a főiskolai pályára, hogy *Nagy Pál Jenő* a *Sashegyen* ismeretlen méregre vitt be és csúszkált felváltja az erket. A mentők az *Új Szent János-kórházra* vitték. *Nagy Pál Jenő* fiatal felesége pénteken gúrnokaján házban meghalt. Hogy annyira szűrére vette felesége halálát, hogy ő is meg akart halni.

Az „ANGORASZÖVETSÉG” közleményei

Mint a VASÁRNAP mult heti számában már jeleztük, a hét elején kilüdtük tagjaink számára a szeptember hónap esedékes gyapjubeváltásáról szóló tudnivalókat tartalmazó körleveleinket. Ezek szerint szeptember hó 6—11-ike között küldhetik be tagjaink értékesítésre gyapjutermelekedüket. Ez alkalommal is nyomatékosan felhívjuk azonban tagjainkat arra, hogy a körlevélben foglalt előírásokhoz mindenki a saját érdekében a legszigorúbban alkalmazkodjék. Így tehát: a termelő által jelzett osztályozás mindenkor fellelmez meg az előírt minőségnek; minden minőségű gyapjuból a beküldhető legkisebb mennyiség felköltogrammmal; minden közleménynek legkésőbb szeptember 11-én be kell érkeznie, mert ellenkező esetben már nem kerülhet e hónapban átvételre, miután 13-án már megkezdődik az átvételi bírálat.

Ismételnem kérjük tehát, hogy ezeket a feltételeket mindenki a legszigorúbban tartsa szem előtt, mert Szövetségünknek is ezekhez kell tartania magát, amikor az így beváltásra kerülő angoragyapjút a bel- és külföldi piacokon értékesíti.

Minden magánmegkeresésre postán válaszolunk.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Van-e jelenleg felételt borom? Egy kisebbből korlat szerint ugyanis csak körülbelül utolsó részén van felételt kormányra az országban. 2. Gyapjubeváltás az asztalra? (L. J. Kapossy). — **Felelet:** Természetes, hogy a jelenlegi kormányzat is felételt kormány. Hiszen egyikéket is sem képzelték például, hogy idegen államok felételt és kormányzóikat tárgyaljanak államterületi, gazdasági és politikai szerződéseket kössenek velünk. Az, aki az én által említett kijelentést teute, szándékosan vagy tájékozatlanságból, ostobasággal mondott. 2. Tudomásunk szerint gyógyítható betegségek, tessék orvoshoz fordulni.

Kérdés: 1. 5 kat. hold földöm van és földadót vetetek ki. Köteles vagyok-e azt fizetni? 2. Kereszében áldomást adtam a saját boromból. Köteles vagyok-e azúttal fogyasztási adót fizetni? (Gy. J. 11.688. sz. előfűző). — **Felelet:** 1. Ha a mezőgazdasági ingatlan 10 kat. holdat nem halad meg, földadót fizetni nem köteles. 2. Kereszében kimért bor után a fogyasztási adót meg kell fizetni.

SZERKEZTŐI ÜZENETEK.

D. E. Pusztaniske. Az „Árvára maradt” című verset a közönlődés sorába osztottuk. — **N. L. Mány.** Jobb formailag tökéletesebb verseket várunk Öntől. Másik körünk. — **S. E. Rieder.** Ez a vers mint költői alkotás nem jön számába; de mint érzelmi, vágyvált és honzerettel teli levél, megkapó. Foglalkozni vele.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, IX. 5. Által- és kirakóvásár: Csepel, Pálfiapályás, Gyula. — **Hétfő, IX. 6. Által- és kirakóvásár:** Akasztó (bi- zonytalan), Bánréve, Bugyi, Dunapentele, Püspöcsanak, Görgeteg, Hercegszántó, Jászpáti, Kismarja, Lovasbényei, Nagyvázsó (bizonytalan), Pécs, Szolnok, Tompa, Vízvár. **Ló-, marha- és kirakóvásár:** Balatonlelle, Kutas, Tiszkavár. **Ló- vásár:** Sopron. — **Kedd, IX. 7. Által- és kirakóvásár:** Cegléd, Diósjenő, Magyar- mecske, Nagyhörszény, Nagyvázsó (bizonytalan), Némethely, Simontornya, Szamoszeg. — **Szerda, IX. 8. Által- és kirakóvásár:** Biharkezes, Kaba, Orosháza, Simontornya. **Ló-, marha- és kirakóvásár:** Vásarossike. — **Csütörtök, IX. 9. Által- és kirakóvásár:** Etyek, Gyula- kezei, Jánk, Mezőtúr, Nagyszékely, Nyír- hátor, Orosháza. **Általvásár:** Deveszer, Csorna, Mezőkövesd. **Kirakóvásár:** Diósgyőr. **Marha- és kirakóvásár:** Nagyszé- kány, Únd. — **Ló-, marha- és kirakóvásár:** Felsőszécsény, Szőlőgyörök, Zalaapát, Tiszapárad (bizonytalan). — **Péntek, IX. 10. Által- és kirakóvásár:** Dióviszka, Inke, Orosháza, Veszprém. — **Szombat, IX. 11. Által- és kirakóvásár:** Apátfalva, Árpás (bizonytalan), Cibakháza, Homok- szentgyörgy, Kiskundorozsma.

REJTVE NYEK

1. Szőrejtvény

20 cipész-szerszám mutatónévmás Y D S
(-é)

(Beküldte ifj. Németh Boldizsár Mihálygyőről)

2. Szőrejtvény

gyermekágy nóta

(Beküldte ifj. K. Balogh József)

3. Szőrejtvény

P C L

(Beküldte Molnár Sándor Tatról)

A rejtvények megfejtését a megfejtés és nyertesek névsorával együtt a 37-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül ötvenfelül juttassák el hozzánk, mert az elhárve érkező megfejtők nevét némsz mondunkban közöljük.

A 37-ik számban között rejtvények megfejtése.

1. Szőrejtvény: Tapasztalat. 2. Szőrejtvény: Magazin. 3. Szőrejtvény: Tündér.

Megfejtettek: Bacsó Ilona, Szemeyné János, özv. Szita Bóladé, Czelszer Béla, Wiesler Ilona, Hajdu Géza, Arató János, Nagy Gábor, Hamary Béla, Salgó Ferenc, Vámos Endre.

Jutalomkönyvei nyertesek: Nagy Gábor (Háromszöveg) és Hajdu Géza (Rákóczi).

A 37-ik számban között rejtvények megfejtését a megfejtés és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATÖZSDE

Készárúpiac. Buza 77 kg-os tr. 19.65—20. felét. 19.65—20, egyéb 19.65—19.60. 78 kg-os tr. 19.95, felét. 19.95—20.25, egyéb 19.95—20.15, 79 kg-os tr. 20.20—20.50, felét. 20.20—20.45, egyéb 20.15—20.55, 80 kg-os tr. 20.35—20.60, felét. 20.30—20.60, egyéb 20.35—20.50, rozs pestr. és más szemazású 19.—19.15, zab 16.80—17, kőzép 16.70—16.80, finom búzabiro 11.40—11.50, sóderpa. kiváló 22.—22, fa 19.50—20.50, kőzép 15—19.25, takarmányra 16.50—17, kőzép 15.75—16.25, tenegyi tisztított és egyéb áll. 11.95—12.05, Sas buzával 14—14.40 pengő 100 kg-ként.

Határidőpiac. Rors októberre 10.50—10.51, márciusra 20.14—20.16; tenegyi májusra 11.58—11.60.

Magpica. (A Mauthner Ödön Magpica- melő és Magkereskedelmi Rt. hely jelenléte.) Az elmúlt hét folyamán a magpica- piac főleg tober, lucerna és bitorboronny iránt volt érdekelt. Különösen a lucerna- mag szállítását meg a terméshelyek- való tekintettel. Mák továbbra is szállár. **Őszbőr, Viktóriaország és Expresszország** teljesen elenyézett volt. **Szoboszlók** köny- ben alacsony árak mellett kisebb tételek keltek el. **Fehérharc** iránt változatlanul nagy érdeklődés mutatkozott emelkedő árak mellett. — **A Budapesti Áru- és Értéktársaság hivatalos jegyzéke nyers- árúért 100 kg-ként, ab Budapest:** köles, fehér 18—20, köles, vörös 15—16, köles, egyéb 14—14.50, repce 31—32, an feladó- állomás: mák 96—100, Viktóriaország 17 —19, Expresszország 17—18, ősi borsó 18 —19, lucerna nagy 40—42, lucerna közép 34—36, lucerna apró 28—30, dunai szőlő- szőlő 22—22.50, bitorbor 54—58, tavaszibüköny 17—18, szoboszlóköny 41 —44, csillagfürt 13—13.25 pengő mm-ként.

Takarmányvásár. Rétészéna I. r. 4.20, II. r. 3.50—3.60, muharészéna 4—4.00, lucernaszéna 6—6.50, alomszalma II. r. 3 pengő métereműsáknál.

Vágómarhavasár. Bika, magyar 50—74, bika tarka 60—104, ökör, magyar 70—80, ökör, tarka 56—97, tehén, magyar 66 —78, tehén, tarka 50—92, bivaly, magyar 32, pörvendék (éves) 80—98, kicsontozni való 35—48 fillér kg-ként, élősulyban.

Borjűvásár. Ia 110—114, IIa 100—108, IIIa 84—90 fillér kg-ként élősulyban.

Lóvásár. Igás kocsi (nehéz nyugati fajta) 265—350, igás kocsi (könnyű nyugati fajta) 260—300, számar 140, alárendelt 16 85—250, vágó 95—230 pengő darabonként.

Sertésvásár. Utadalmi zsírsertés pá- ronként 340 kg-on felül 105—107, 340

kg-on alul 102—106, eredetisértés 92—103, fregersértés 88—94, angol ökesertés keresztjezt 102—104, angol sokasertés IIa 104—112, exportiszi márkazott, vágó- pörhönd átvéve, csomagolás nélkül 164—168, főszerés számlával 152—138 fillér kilogrammonként.

Juhárak. Káliföldnek megfelelő prima fiatal trüf darabonként 50 kg súlyban 60—60, prima fiatal hányag páronként legkezdő 60 kg súlyban 54—64 fillér kg- ként, valamennyi gazdaságban etetés- itatás után mézszára, 3 kg súlyonononál, marhabőr, Marhabőr 40 kilónál nehe- zebb, magyar 140—150, tarka 150—160 fillér kg-ként. — **40 kilónál könnyebb marhabőr,** kg-ja 10 fillérrel olcsóbb. Hosszú lábú borjűbőr 2.20—2.25 pengő, Tarka mákbőr: 45 kilógé marhabőrban, 55 kilógé 90—95, nehezebb 55 fillér kg-ja. Rövidlábú borjűbőr 285—250 fillér, juh- bőr 90—95, magaszapras 100 fillér kg-ként. Mézszarabőrét 20—21 pengő, kisebbekért 10—20 százalékkal kevesebbet fizettek.

Zsír és zsírszalonna. Szalonna, olvasz- tant való 148—168, sózott 164—200, fűs- zalt 180—240, hál 168—184, tepertő 160—200, sertészsír, helybéli 168—180 fillér kg-ként.

Baromfi és tojás. Előbaromfi: Tyúk 200—300, csirke, rántani való 80—140, ételni való 140—240, ruca 200—250 fillér darabonként. — **Ételit baromfi:** Tyúk 120—180, csirke rántani való 150—300, ételni való 150—300, ruca libazott 180—200, lud hízott 180—200, libamáj, nagy 500—800, kicsi 200—400 fillér kg-ként. Teafogás 10 darabig 8—10, főzöttojás 7—8, apró 6—8 fillér darabonként.

Zöldeség. Sárgarépa 6—20 (csomónk.), petrezselyem 6—20 (csomónk.), zeller 2—16 (db-ja), kalarabé 2—8 (db-ja), karfiol 50—120, vöröshagyma mákói 10—14, közönséges 8—10, fokhagyma 24—40, cékla 10—20, fejeskáposzta 20—36, savanyított káposzta 36—48, kelkáposzta 24—30, vöröskáposzta 24—40, fejespetű 5—16, toma 80—200, burgonya: Gólybaba 10—12, ősi róza 8—10, nyári róza 8—12, Ella 7—8, tömör csiporkombó 100—240, szögfüzömbe 100—160, éti vargánya 100—160, száritott 500—600, uborka, szanyvantiatit 16—32, nagy, salátának való 19—24, zöldbakkai, apró hegesz 12 —20, nagy, bírtani való 8—26, kék, 16x2 4—10, paradicsom 4—10, zöldbab 16—32, vajbáb 16—32, zöldborsó hűvelyes 36—56, csésze 16—21, paraj tisztított 16—30, feketeteretk 10—20 fillér kg-ként, zöld tenegri 3—6 fillér darabonként.

Gyümölcs. Alma (nemes) 96—100, körte 32—40, szilva, magbaváló 16—40, nagy magbaváló 10—24, szilva 80—120, szőlőmész 140—320, áfonya 160—180, szeszbarack, fehér 160—120, piros 24—320, szőlőgyöngye, faj 5—12, szárazszőlő, faj 8—24, csemegezöngé 28—40, kevertzöngé 20—40, közönséges zöngé 12—32, új díj 80—180, díjbeli 280—340, magyorköngé 280—440, mandula, keménybélű 60—80, héja- zott mandula 400—440 fillér kg-ként.

Szész és szeszestétel. A fogyasztási szesz iránt édenkebb volt az érdeklődés az elmúlt héten. Az összes szeszárak változatlanok. A **nyújtószeszárak** elzetben a forgalom édenkebb volt e héten. A **tör- kölypálinka** ára 2.60, a **seprőpálinka** 2.65—2.70, az **eperpálinka** 3.40, a **szőlő- pálinka** gyér kínlat mellett 4, a **barok- pálinka** 5.50—6 pengő; terjedt 10,000 literfokként III. táblázat szerint +30% forgalmi adó. A **borpálinka** ár megemlé- dült, az eladók tartózkodók és csak ke- vesé édenkebb költöttek.

Arany- és ezüstpénzek ára

Ezüstpénzek: 1 drb egykoronás 38 fillér; kétkoronás 72 fillér; ötkoronás 1 pengő 98 fillér; négy egyforintos 96 fillér. **11 karátos tómarany** grammonként 3 pengő 10 fillér. **Szinezüst kilogrammjára** 90 pengő.

KIADÓFELAJDONOS: „FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FOLDMIVES SZÖVETSÉG
FELJELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfi-nyertesztés
a fönyvesen védett

Rákoshegyi baktériumból

nélkül. Kapható és megrendelhető csak **IFJ. AULICZKY OTTÓ**
Budapest, VII. Dehény-utca 84. II. sz.
Árak: Demijonál ab Budapest
3 4 6 8 10 15 20
3 70 4 80 7 10 9 10 10 80 16 3 20 20

Tanulósági prospektus és lap olvasóink ingyen!

Rádióműsor

Budapest I.

VASÁRNAP, IX. 5.

9.30: Hírek. 10: Református istentisztelet. 11: Róm. kath. istentisztelet. 12: Póntos 146, időjárás és vízállás. 12.30: Követés a postás bűvészavató. 13: Operaházi zenekar. 14: „Egészéghelyi Kalendárium”. 14.15: Hangkócsok. 15: A szőnyeggyűvés Georgjón”. Trak Laszlo dr. gazdasági akadémiái taur előadása. 15.50: Postászenekar. 16.30: „Az időjárás hírei”. Busó Nándor előadása. 17: „Hajdu-dalokbetűtűtő” közvé- tülése. 18: „Napoleónai Elba szigetén”. 18.30: Cigányzene. 19.15: Zuzon István énekezője. 19.30: Képzőművészek jazz-sze- nek. 20: Sporteredmények. 20.10: „A pástorokirály”. Énekes pástorok. 21.10: Hírek. sporteredmények. 21.30: Szalonna. 22.30: Cigányzene. 23.20: Jazz.

Allandó közvetlések

gékőznapok:

6.45: Torna, utána hangkócsok. 10: Hírek. 10.20: és 10.45: Két felolvasás. 11.10: Vízjelzés. 12: Harangzó. időjárás- jelentés. 14.40: Időjelzés, stb. 16.45: Póntos időjelzés, stb. 09.05: Hírek.

HÉTFŐ, IX. 6.

12.05: Vidor Imre zongorázik. 13: Cigányzene. 16.15: „Deák Ferenc hűlkora”. 17: „Tokiói úszókör”. 17.30: Számfo- nikus zen. 18: Rádió a rádió. 18.40: Petrus kálmán emléke. 19.15: „Régi világkifáradások”. 19.50: Hangkócsok. 21: Operaházi zenekar. 22: Időjárás- jelentés. 22.05: Jazz. 23.05: Cigányzene. **KEDD, IX. 7.**

12.05: Bendorzencakar. 13.40: Triumph- egytel. 16.10: Aszonyok tanácsadása. 17: Cigányzene. 17.30: „A ridő a ma- gyar kultúra szolgálatában”. 18.10: „Szmoszorty Mihály, a magyar barokk szerelése”. 18.30: Mozart: D-dur fuval- verseny. 19: „Mit kell tudni a korszerű hadseregéről”. 19.30: B. Weisz Margit zongorázik. 20: „A pécsi egyetemeli hall- zók kabaréja”. 21.25: Szalonna. 22: Időjárásjelentés. 23.30: Hangkócsok. 23.15: Tánckócsok.

SZERDA, IX. 8.

9.30: Hírek. 10: Róm. kath. istentiszte- let. 11.15: Gör. kath. istentisztelet. 12.20: Póntos 146, időjárás és vízállás. 12.30: Operaházi zenekar. 13.10: „Megívó a Balaton Sportherce”. 14: Hangkócsok. 15: „A tállog eskő”. 15.30: Szalonna. 16.40: „Halászs a Balatonon”. 17.15: MEFHOSZ-jazz. 18.15: „A hullócsillagok”. 18.45: Utry Anna énekel. 19.15: „A szentírásról álom”. Irta Szukesszara. 22.05: Katonazene. 23.30: Cigányzene. **Csütörtök, IX. 9.**

12.05: Balajzka-zenekar. 13.30: Katonazene. 16.15: „A befőzés”. Házterület előadás. 17: Cigányzene. 18: KÜLLÖG nyegedő. 18.15: Női vonóesőnye. 18.55: „Amerikai néger költők”. 19.25: Szalon- zene. 20: „A Balaton Sportherce” jelenlé- sége”. 21.10: Verdi: „Aida”. e. négyfolyo- nos dalművészek előadása. 22: Időjárás- jelentés.

PÉNTEK, IX. 10.

12.05: Hangkócsok. 13.30: Bárdos Alca hegedű. Némethy Anna énekel. 16.15: Diakféra. 17: „A régi és az új Hel- len”. 17.30: Törökvez. Dalgale. 18.30: Szalonna. 19.40: „Verne Gyula 1937- ben”. 20.10: Schumann: fűsz-műve. 21: Kalmár Pál magyar nóták énekel. 22: Időjárásjelentés. 23.05: Hangverseny Zenekar. 23.20: Jazz.

SZOMBAT, IX. 11.

12.05: Szalonna. 13.30: Hangkócsok. 16.15: Mese. 17: Vidám ebédszél. 17.30: Harmath Hilda és Balmos János énekel. 18.30: „Évezredek” város — Pekine”. 19: Cigányzene. 20: Békési-est. 21.35: Katonazene. 22: Időjárásjelentés. 23: Jazz.

Budapest II.

Vasárnap, IX. 5. 15: Postászenekar. 17.30: Előadás. 18: Cigányzene. 18.30: Előadás. 19.10: „Zenélő doboz”. 19.30: Előadás. 20.10: Hírek. 20.30: Hangkócsok. — **Hétfő, IX. 6. 19.15:** Hangkócsok. 20: Előadás. 20.30: Szalon- zene. — **Kedd, IX. 7. Mezőgazdasági** felőra. 19: Ének. 19.30: Előadás. 20: Hírek. 20.15: Hangkócsok. — **Szerda, IX. 8. 15:** Hangkócsok. 18.15: Hegerd. 18.45: Előadás. 19.15: Felolvasás. 19.45: Hangkócsok. 20.30: Hírek. 21: Jazz. — **Csütörtök, IX. 9. 17.30:** Előadás. 18.15: Hangkócsok. 18.30: Előadás. 20: Hírek. 20.30: Cigányzene. — **Péntek, IX. 10. 17:** Előadás. 19.30: Ének. 20: Hírek. 20.25: Tánckócsok. — **Szombat, IX. 11. 18:** Műsaj előadás. 18.30: Cigányzene. 19: Mezőgazdasági felőra. 19.20: Előadás. 20: Hírek. 20.20: Hangkócsok.